

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landsdekkende landbruksvikarordning
Uttalelse fra Sømna kommune

Bakgrunn

Fra neste år blir ordningen med landbruksvikar landsdekkende i regi av avløserlagene. Modellen for den nye ordningen baserer seg på at landets avløserlag fra 2008 skal få tilskudd til å etablere et beredskapstilbud til norske bønder.

Vi har hatt ei frivillig landbruksvikarordning som har vært administrert av kommunene. Etableringen av den nye ordningen innebærer at arbeidsgiveransvaret for kommunalt ansatte landbruksvikarer overføres fra kommunene til et avløserlag. Samtidig vil retten til refusjon av utgifter til avløsning ved sykdom uten at det foreligger sykemelding falle bort. Dette er en rett som landbruksnæringen har forhandlet fram gjennom jordbruksforhandlinger.

I Sømna kommune er det ansatt to landbruksvikarer i full stilling. Gjennom år har vi ved en bevisst organisering, gitt brukerne hjelp i sykdom- og krisesituasjoner i tråd med intensjonene i ordningen. Muligheten for brukerne til å benytte egenmelding har ført til mindre sykemeldinger og færre langtidssykemeldte. I 2006 utgjorde avløsning ved sykdom 86%, 46% av dager til avløsning ved sykdom var egenmelding, mens avløsning til ferie og fritid var 14% av utfakturerte dager. Dette viser hvor viktig retten til egenmelding er for brukerne.

Landbruksvikarordningen er den eneste og viktigste sikkerhetsnettet brukerne har ved akutte behov for hjelp og vi ser en klar nedbygging av ordningen med den nye omleggingen.

I forslag til forskrift legges det til grunn et grunnlag på 150 foretak bak hver landbruksvikar. For brukerne i Sømna betyr dette en reduksjon i tilbudet fra to til knapt ei landbruksvikarstilling. Gjennom samarbeid med andre lag kan en opprettholde antall stillinger, men da vil utgiftene til drift øke for den enkelte bruker. Resultatet blir et dårligere tilbud til en høyere pris.


I Nordland vil dekningsgraden etter omlegging ikke bli bedre enn i dag. Antall avløserlag og kommuner som har landbruksvikar er omtrent det samme. Mange avløserlag driver ikke formidling av arbeidskraft, men driver med utlønning av avløsere. Skal disse kontorene rustes opp til å dekke de behov som brukerne har til formidling, vil det føre til økte kostnader som brukerne må betale gjennom sitt medlemskap i avløserlaget.

Uttalelse

Den enkleste og beste reorganiseringen av landbruksvikarordningen har vært å gitt kommunene det samme tilbudet til tilskudd som avløserlagene er tilbudt gjennom reformen. Det hadde ført til en god dekningsgrad og brukerne hadde fått beholde retten til egenmelding og landbruksvikarene hadde blitt i sine stillinger.

Vennlig hilsen


Edmund Dahle
Ordfører


Nils Nyborg
jordbrukssjef